

Wie es sich christelt, so jüdet es sich!
(Volkausspruch)

PRATARMĖ

2-asis tezauro tipo veikalo (mokslo monografijos) *Baltų mitologemų etimologijos žodynas II: Sūduvių knygelė* tomas skirtas detaliam vakarų baltų tautos – sūduvių pagrindinio etnomitologinio XVI a. pradžios šaltinio *Der vnglaubigen || Sudauen ihrer bockheiligung mit sambt andern Ceremonien, so sie tzu brauchen gepflegeth* A(p), arba *Sūduvių knygelė* (toliau – SK), analizei.

Knyga struktūruota, remiantis autentiška 12-os SK sudėtinių dėmenų dispozicija, t. y. šio šaltinio senojo tipo nuorašų (resp. α, B, X) naratyvo kompozicija. Monografija sudaryta iš 4-ių bazinių dalių:

- (1) faktografinės medžiagos tyrimo ypatumų apžvalgos (α– ηηηη poskyriai);
- (2) išsamios šaltinio formaliosios analizės pateikties (I skyrius);
- (3) mitologemų etimologijos aprašų (II–V skyriai, XII.1 poskyris);
- (4) etnomitografinių motyvų etiologijos komentarų (VI–XII skyriai).

Pirmoje knygos dalyje, be formalių mokslo monografijos konstrukto apibrėžčių (t. y. mokslinio naujumo, teorinio reikšmingumo, praktinio darbo aktualumo ir kt.) detalizavimo, pateikiami naujai suformuluotas *mitologemų semantinio prototipo retrogradinės analizės metodas* (εε poskyris) bei jo praktinio taikymo ypatumai (εε.α ir εε.β poskyriai); trumpai apžvelgiami sūduvių tautos kultūrologinė faktografija (η–ηη poskyriai), kalbos sisteminiai dėsniniai (ηηη poskyris), nesisteminių vakarų baltų kalbų fonomorfoloģinių kaitų tipologija (ηηηη poskyris).

Antroje monografijos dalyje, be 15-os analizuojamo šaltinio nuorašų bibliografinės ir tipologinės analizės (I.1–I.4.15 poskyriai), įvardyti jų faktografijos struktūravimo principai (I.5 poskyris), apibrėžta rankraščių lingvistinė charakteristika (I.6 poskyris), detalizuotos SK pirminio manuskripto sukūrimo aplinkybės, paskirtis, datavimas, autorystės problema bei identifikuotas galimas šaltinio kūrėjas (I.7 poskyris). Taip pat pateikiama Jeronimo Maleckio SK a kompiliacijos ir visų 4-ių jos perspaudų b, c, d, e bibliografinė apžvalga (I.8 poskyris).

Tezauro tipo veikalo trečia dalis – SK mitologemų *Auschauts, Autrimpus, Bardoayts, Barstucke, Deywoty Zudwity (Dej woθh̄y zudw̄yθh̄y, Dej woθh̄i Zudw̄yθh̄y ↔ Zudewiten, Zūdewittern), Hullmigeria (↔ Hulmigeria), Markopole, Ockopirmus, Parkuns, Peckols, Pergrubrius, Pilnitis, Pockols, Potrimpus, Puschkayts, Swayxtix,*

Wourschkaite (II–V skyriai), *waidler* (XII.1 poskyris) etimologijos aprašų sąvadas. Be išvardytų analitinės mitonimų eksplikacijos, pirmą kartą pateikiama ikonografinės veikalo vertės apžvalga (II skyrius).

Ketvirtoje veikalo dalyje verifikuojama etnomitografinių SK aprašų *Wie sie den Bock heiligen / Kaip jie ožį garbina*, *Der erden gott Puschkaytus / Žemės dievas Puschkaytus*, *Bardoayts der Schifflaut gott / Jūrininkų dievas Bardoayts*, *Von jren Sponsalien vnd vorlubnissen / Apie jų sužadėtuves ir išpirką*, *Von den todten / Apie mirusiuosius*, *Von jerlichem gedechtnis / Metinės*, *Ist imands bestolen / Jei kas yra apvogtas autentiškumas* (VI–XII skyriai) faktografija.

Šiame žodyno tome taip pat analizuojami ir kiti, semantinė verte ir funkcinė konotacija su SK etnomitografinė medžiaga koreliatyvūs vakarų bei rytų baltų, vakarų slavų ir germanų mitonimai, apžvelgiama ir nesakralinės reikšmės žodžių bei jų junginių etimologinė raida (žr. β poskyrį).

Monografija baigiama visų išlikusių SK manuskriptų faksimilių sąvadu.